

Dorpsstraat 7
2712 AB Zoetermeer

Port betaald
Zoetermeer

't Seghen Waert

Verenigingsblad van het Historisch Genootschap

Oud Soetermeer

14e jaargang, nr 1

februari 1995

'T SEGHEN WAERT

Verenigingsblad van het
Historisch Genootschap Oud Soetermeer

14e jaargang, nummer 1

februari 1995

- Voorzitter: R. Grootveld, Glanswit 33, tel. 611720
Secretaris: H.J.M. Windmeijer, Herikerberg 86, tel. 211119
Penningmeester: J.E. Bogaers, Pitrusvaart 39, tel. 314352
Contributie storten op: Postgironummer 3426901 ten name van Historisch Genootschap Oud Soetermeer
- Ledenadministratie: A. van Noort, Mauritsstraat 8, tel. 163559
- Public Relations: A. A. Collenteur, Wolfertstraat 19, tel. 311835
- Redactie: C. J. Moerman-v. Voorst, Dublinstr. 253, tel. 521488
A. van Noort, Mauritsstraat 8, tel. 163559
A. A. Collenteur, schakel tussen bestuur en red.
- Contactpersonen
- Archeol. werkgroep (A. W. Z.): P. van Domburg, Voorweg 162; tel. 517058
  - Genealogie en Herald. (G. W. Z.): M. Vijverberg-Kalkema, Stekelbaarssloot 35, tel. 316552
  - Sprekend Verleden (I. W. Z.): E. W. van den Burg, Fred Hendriklaan 32, tel. 164858
  - Archief: J.M.C. Huisman-Aaftink, Bernhardstraat 2; tel. 163179
- 'Historisch Museum 't Oude Huis:
- Conservator: Dorpsstraat 7, 2712 AB; tel. 164735
Jouetta van der Ploeg; aanwezig
maandag t/m donderdag van 9 tot 16 uur
woensdag-, zaterdag- en zondagmiddag
van 13 tot 16 uur
  - Openingstijden museum:

INHOUDSOPGAVE

- 2 Nieuwjaarsreceptie en nieuwe contributie
  - 3 Agenda ledenvergadering donderdag 16 maart 1995
  - 4 Ledenbestand en welkom aan nieuwe leden
  - 5 Activiteitenkalender
  - 7 Veiligstelling verzamelingen van Oud Soetermeer
  - 9 Nieuws van de Genealogische Werkgroep Zoetermeer
  - 11 Activiteiten van de Archeologische Werkgroep Zoetermeer
  - 12 In gesprek met Kees van der Meer
  - 19 t/m 30 Verslag ledenvergadering 24-11-94 en Jaarverslag-94
  - 31 en 32 Concept-jaarrekening 1994 en Concept-balans 31-12-94
- Uiterste inleverdatum kopij zaterdag 23 maart a.s.

Naast de adverteerders elders in dit blad maken de volgende bedrijven met hun financiële steun mede de uitgave van dit blad mogelijk:

- Van As Makelaardij, Eerste Stationsstraat 61; tel. 079-164445*
- Bouwmarkt De Bouwhof, Bleiswijkseweg 1; tel. 079-310700*
- Cammeraat IJzerwaren, Eerste Stationsstraat 48; tel. 079-163731*
- Cammeraat Zuivelhandel, Dorpsstraat 119; tel. 079-164796*
- Carrosseriebedrijf Lamboo b.v., Fokkerstraat 9; tel. 079-316400*
- Henneken Radio en TV, Den Hoorn 7; tel. 079-163297*
- Nieboer Gemako Van der Spek Makelaars, Dorpsstraat 50; tel. 079-167771*
- Van Oosterom Schoen en Mode, Dorpsstraat 107; tel. 079-163029*
- Roos Kantoorboekhandel, Dorpsstraat 155; tel. 079-163580*
- Rooskleurig, Dorpsstraat 165; tel. 079-166009*
- Rové Verlichting, Dorpsstraat 198; tel. 079-166488*
- Schoenen Van Veen, Dorpsstraat 83; tel. 079-163165*
- Taxibedrijf Van der Slik, Kerkenbos 1-9; tel. 079-515151*
- Verlaan Verfspecialzaak, Vlamingstraat 5; tel. 079-163476*
- Van Waay Damesmode, Dorpsstraat 89-91; tel. 079-163167*
- Van Waay Herenmode, Dorpsstraat 163 a b; tel. 079-163910*

NIEUWJAARSRECEPTIE

Het Historisch Genootschap Oud Soetermeer hield op 6 januari j.l. een geslaagde Nieuwjaarsreceptie in Museum 't Oude Huis. Een kleine zestig bezoekers werden door voorzitter Grootveld welkom geheten. Hij sprak de hoop uit dat in 1995 het duizendste lid zal worden ingeschreven.

CONTRIBUTIE 1995

Zoals gebruikelijk treft u in het begin van het jaar twee acceptgirokaarten aan in ons verenigingsblad. De eerste is voor de contributie en de tweede is voor een *vrijwillige* bijdrage ten behoeve van de werkgroepen. Op deze laatste kunt u al of niet uw voorkeur voor een bepaalde werkgroep(en) aangeven.

De ledenvergadering van 24 november jongstleden heeft in verband met de sterk gestegen kosten voor het eerst in tien jaar moeten besluiten tot een contributieverhoging. **De minimale contributie bedraagt nu f 25,00.** U wordt vriendelijk verzocht uw bijdrage vóór 1 april 1995 te voldoen. Bij voorbaat dank.

Ronald Grootveld, voorzitter

Kopij voor het aprilnummer van dit blad is dagelijks welkom bij mevrouw C.J. Moerman-van Voorst, Dublinstraat 253, 2713 HT ZOETERMEER.
Uiterste inleverdatum : zaterdag 25 maart a.s.

LEDENVERGADERING

Hierbij nodig ik u uit voor de voorjaarsledenvergadering, die wordt gehouden op donderdag 16 maart a.s. in de zaal van **Het Parochiehuis, Dorpsstraat 18b** (ingang Nicolaasplein). Aanvang 20.15 uur.

AGENDA

1. Opening door de voorzitter.
2. Mededelingen van het bestuur.
3. Verslag ledenvergadering 24 november 1994 (zie blz. 19).
4. Jaarverslag 1994 (zie blz. 21).
- 5 a. Resultatenrekening en balans 1994 (zie blz. 31 en 32).
- b. Verslag kascommissie
6. Benoeming kascommissie voor 1995.

De heer J.W. Akkerman treedt na twee jaar af, de heer J.P. Rijsburger is herkiesbaar voor een tweede termijn. Het bestuur stelt voor het reservelid de heer E.W. van den Burg te benoemen. Er bestaat een vacature voor het reserve-lidmaatschap.

7. Bestuursverkiezing

Mevrouw S. Brandhorst-Sonneveld en de heren R. Grootveld en A.C. Switzar treden af volgens het rooster. Mevrouw Brandhorst en de heer Switzar zijn beiden niet herkiesbaar in verband met het vervullen van hun tweede en laatste bestuurstermijn. Beiden hebben respectievelijk 11 en 28 jaar deel uitgemaakt van het bestuur van het genootschap.

Het bestuur stelt voor beide zetels niet op te vullen.

Onze voorzitter Ronald Grootveld stelt zich herkiesbaar voor een tweede zittingsperiode.

In principe kan ieder lid zich kandidaat stellen. Het bestuur gaat ervan uit dat het kandidaat-bestuurslid een functie binnen het bestuur gaat vervullen. De kandidatuur dient op uiterlijk 2 maart 1995 bekend te zijn bij het bestuur.

8. Rondvraag.
9. Sluiting

Henk Windmeijer, secretaris

LEDENBESTAND

De rubriek 'Ledenbestand' in het novemhernummer begon met de optimistische zin : We naderen de duizend-ledengrens ! Helaas, te optimistisch. We raakten daarna nogal wat leden kwijt, deels door verhuizing en schriftelijke opzegging, deels -de meesten- door het niet voldoen aan hun financiële verplichting, waardoor het bestuur genoodzaakt was hen te royeren als lid. Gelukkig staan daar weer **veertien nieuwe leden** tegenover, maar desondanks sluiten we 1994 af met **961 leden**. Het moet toch al heel gek gaan, willen we in 1995 die duizend-ledengrens niet overschrijden.

De nieuwe leden, voorzover niet anders vermeld woonachtig in Zoetermeer, zijn :

L. van Asperen, Zalkerbos 165

D.J. Bol, Hoekerkade 75

A. Bootsma, Ametist 9, Den Haag

M. Hak, Bladgroen 64

J.G.N. Kappetein, Dr. Van Noortstraat 12/0, Leidschendam

L. Lengkeek, Sperwerhof 10, Berkel en Rodenrijs

J. van Ochten, Hitchcockstrook 31

E. van der Pol, Den Hoorn 11

J.C. de Rooy, Groenoord 78, Alphen aan den Rijn

J.P.C. Rijneveen, Voorweg 232

Mevrouw J.A. Vaneman, K. Doormanlaan 68

Mevrouw A.M.R. Vlek, Graaf Janstraat 42

B. Wagenaar, Frans Halsstraat 5

J. Waltman, Langeberg 64

Namens het bestuur allen hartelijk welkom !

A. van Noort

BEZORG(ST)ER GEVRAAGD

Onze oproep in het novembern timer voor een bezorg(st)er voor de Dunantstraat e.o. had al heel snel succes (bedankt mevr. Lamens). Nu zoeken we nog één persoon (m/v), die bereid is vijf maal per jaar zo'n 25 krantjes te bezorgen in een deel van een van de volgende wijken: 11, 15, 16, 18, 19, 23 of 24. Wie biedt zich voor een van de genoemde wijken aan? Graag een reactie aan de heer A. van Noort, telefoon 16 35 59.

ACTIVITEITENKALENDER

(onder voorbehoud)

wo 15 februari	Vertoning historische films, o.a. Bevrijding '45; De Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur.
do 16 maart	Voorjaarsledenvergadering; o.m. behandeling jaarstukken 1994; Parochiehuis, Dorpsstraat 18 b , 20.15 uur.
wo 19 april	Lezing met dia's door de heer E.W. v.d. Burg over de oorlogsjaren in Berkel/Rodenrijs en Zoetermeer; De Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur. <i>Zie Toelichting hieronder.</i>
wo 17 mei	Lezing door de heer P.J.J. van Dijk over vesting- werken in Nederland, o.a. Hoek van Holland, De Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur.
za 17 juni	Excursie vesting Hoek van Holland en bezoek aan de tentoonstelling 'Historische tuin' in het Westlands Streek- en Tuinbouwmuseum te Honselersdijk.

- za 9 september Open Monumentendag van 10-16 uur, het HGOS is met een kraam aanwezig in de Dorpsstraat
- ..... september Deelname aan Kerkepadroute Informatie volgt in het aprilnummer.
- di 26 september Lezing over Leidens ontzet en de rol van Zoeterm.; Museum 't Oude Huis, 20.00 uur.
- wo 11 oktober Lezing met dia's over de geschiedenis van de wijk Rokkeveen; de lokatie wordt later bekendgemaakt.
- di 24 oktober Presentatie Archeologische Werkgroep Zoetermeer; 'Het Centrum', Frans Halsstraat 1, 20.00 uur
- wo 8 november Dia's van oud en nieuw Zoetermeer; De Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur.
- do 30 november Najaarsledenvergadering met o.a. begroting 1996; De Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur.

Toelichting

De heer Van den Burg is geboren in Berkel, dicht bij de grens met Zoetermeer en sedert 1959 woont hij in onze plaats. Hij is geboren in 1931 en heeft de oorlog dus als kind meegemaakt. De Tweede Wereldoorlog heeft altijd zijn belangstelling gehad en een jaar of zes geleden is hij nauw betrokken geweest bij de samenstelling van het boek : *Op 5 mei 1945 ben ik opnieuw geboren, een beschrijving van een aantal gebeurtenissen in Berkel en Rodenrijs tijdens de oorlog.* Hij heeft zich ook verdiept in de geschiedenis van Zoetermeer in die jaren en die liep in veel opzichten parallel met die van Berkel, maar er waren ook verschillen. Er is veel wetenswaardigs te vertellen over de oorlog in beide plaatsen. Voor de ouderen, die het hebben meegemaakt, zal er veel worden herkend en voor jongeren biedt de lezing de mogelijkheid om kennis te nemen van een stuk lokale geschiedenis in een heel bijzondere periode. De lezing zal worden ondersteund door een aantal dia's, die ons visueel vijftig jaar of langer terugvoeren.

De lezing begint om 20.00 uur precies, de zaal is open om 19.30 uur.

VEILIGSTELLING VAN DE VERZAMELINGEN VAN OUD SOETERMEER

Het bestuur heeft zich -nu de collectie gebruiksvoorwerpen aan de Stichting Museum 't Oude Huis is overgedragen- gebogen over de veiligstelling van de resterende verzamelingen van de vereniging. Om de leden een indruk te geven van de collecties, volgt hier een uittreksel van het inmiddels opgestelde 'veiligheidsplan'.

1. *Archieven*

De archieven (omvang ongeveer zes strekkende meter planklengte) zijn uniek. De papieren worden vanwege hun specifieke onderwerpen echter zeer mondjesmaat geraadpleegd. Nodig is een goede verzorging (ontdoen van ijzerwerk, opbergen in zuurvrije dozen) en een brandvrije bergplaats. Hieraan wordt voldaan door de archieven aan het gemeentearchief in bewaring te geven. Dit is inmiddels overeenkomstig het beleidsplan gerealiseerd.

2. *Boeken en tijdschriften*

De honderden boeken en tijdschriften, zowel op historisch, archeologisch, genealogisch en algemeen-Zoetermeers gebied, vormen door hun gecombineerde bewaring een unieke informatiebron voor de Zoetermeerse geschiedenis. Nergens anders is zoveel informatie op dit gebied tegelijk aanwezig. Alle titels zijn opgenomen in een catalogus en in principe vervangbaar, hoewel sommige boeken zeer zeldzaam zijn. De boeken worden veelvuldig geraadpleegd. Veilige en zorgvuldige bewaring is noodzakelijk. De beveiliging van 't Oude Huis lijkt hiervoor voldoende.

3. *Documentatie*

De duizenden knipsels, artikelen en folders vormen een belangrijke bron voor de recente (van 1960 af) geschiedenis van Zoetermeer. Het zijn de laadjes (inmiddels mappen), waarin op onderwerp kan worden gezocht. De raadpleging is dan ook frekwent. Vervanging van dit materiaal is onmogelijk: het is de vrucht van twintig jaar verzamelen uit allerlei hoeken en gaten. De collectie groeit nog wekelijks. De beveiliging van 't Oude Huis lijkt voldoende voor een zorgvuldige bewaring.

4. *Foto's*

Ongeveer tweeduizend foto's vormen de ruggegraat van Oud Soetermeers collectie. Bijna dagelijks wordt dit unieke materiaal geraadpleegd. Vele foto's zijn slechts bij het HGOS beschikbaar. Ze vormen bovendien een be-

langrijk onderdeel van het geheugen van de oud-Zoetermeeders. Van de circa achthonderd belangrijkste en oudste exemplaren zijn negatieven aanwezig (opgeborgen in een kluis). De foto's hebben te lijden van de veelvuldige raadpleging. Verdubbeling van de collectie zou uit oogpunt van gebruik en veiligheid zijn aan te bevelen. De tweede afdrukjes kunnen dan ter inzage worden gegeven en de originele foto's worden veilig opgeborgen. Nodig is, dat er zo'n twaalfhonderd negatieven worden vervaardigd en dat er vervolgens tweeduizend foto's worden afgedrukt, beschreven en opgeplakt. Dit project is onlangs gestart.

5. *Dia's*

Zo'n twaalfhonderd dia's geven een goede aanvulling op het fotobezit. Uiteraard zijn de dia's nieuwer, maar ze bevatten wel vaak beelden van inmiddels totaal veranderde situaties in Zoetermeer. De verzameling wordt niet veel geraadpleegd, voornamelijk vanwege de (nog) beperkte toegankelijkheid. Overwogen wordt om alle dia's te dupliceren.

6. *Kaarten en plattegronden*

Ongeveer driehonderd kaarten en plattegronden vormen met elkaar een zeer belangrijke verzameling, die vanwege omvang en volledigheid (hoewel soms in kopievorm) uniek is. Vanwege het formaat zijn de objecten moeilijk te raadplegen. Het zou wenselijk zijn om de kaarten op 6 x 9 kleurendia's op te nemen. De kosten hiervan bedragen echter vijf- à tienduizend gulden, zodat hier nog verder over wordt nagedacht.

7. *Films en videobanden*

Bij elkaar ongeveer vijftig langere en kortere films en videobanden geven samen een zeldzaam bewegend beeld van stukjes Zoetermeerse historie. Ter behoud is een groot gedeelte reeds gedupliceerd op videobanden. Dit werk wordt voortgezet.

Ronald Grootveld, voorzitter.

GENEALOGISCHE WERKGROEP ZOETERMEER

Voor 1995 ziet het schema van de bijeenkomsten er als volgt uit :

Inloopavonden: elke eerste maandag van de maand, met uitzondering van 5 juni (Tweede Pinksterdag) en in de maanden juli en augustus.

Vergaderavonden: 10 april, 26 juni, 11 september en 11 december.

Leesavonden: iedere derde maandag van de maand -met uitzondering van juli, augustus en feestdagen- bestaat de mogelijkheid tot het lezen van de genealogische tijdschriften die bij de vereniging voorhanden zijn.

Werk-/studieavonden: alle overige maandagen, behalve Tweede Paasdag en Tweede Kerstdag

Alle avonden zijn op de maandag en beginnen om 20.00 uur in 't Oude Huis. Nadere inlichtingen: Marjolijne Vijverberg-Kalkema, Stekelbaars-sloot 35, 2724 AR Zoetermeer; telefoon: 079 - 31 65 52 .

Schenken en donaties

Langs deze weg wil de werkgroep alle mensen, die het afgelopen jaar een donatie en/of schenking hebben gedaan, hartelijk danken voor deze ondersteuning van ons werk.

Vraag- en antwoordrubriek

Vragen en antwoorden voor deze rubriek kunt u zenden aan de Genealogische Werkgroep Zoetermeer, Dorpsstraat 7, 2712 AB ZOETERMEER, onder vermelding van 'Vraag en Antwoord'.

Vraag

95/1 Hekker

Wie kan mij nadere informatie verschaffen over de volgende personen. Het gaat mij niet alleen om 'data', maar vooral ook om gegevens over het doen en laten van deze personen.

-- Uit het huwelijk van Adrianus Hekker en Anna Grevenbroek worden te Zoetermeer tussen 1773 en 1785 zeven kinderen gedoopt. Een van hen, Hendrik (gedoopt 8 april 1774), vertrekt na 1800 naar Brabant. Wie kan informatie geven waarom hij daarnaartoe is gegaan. Hij was kleermaker van beroep. Over de periode 1800-1809 (zijn overlijden) is ons verder niets bekend. Wie weet iets over zijn Zoetermeerse tijd ?

-- In 1788 overlijdt vader Adrianus Hekker. Op 7 januari 1769 betreft hij een huis, erve en schuur Dorp (no 34) D 578, welke hij voor f 325 over- neemt van Maria van Leeuwensteijn, weduwe van Johannes Terhaar. In 1798 is de weduwe Hekker executeur testamentair, en in 1798-1799 behoort het huis aan de voogden

Johannes Hekker. Van 1798 tot 1802 behoort het aan Joris Koppert. Wie kan meer gegevens verstrekken ?

-- Adriaan Hekker is te Monster gedoopt 25 oktober 1739 (R.K.) als zoon van Gerrid Heckers en Gerretie van der Maas. Peter en meter waren Jan Heckers en Grietie Heckers. Op 16 mei 1738 gaat Gerrit Hecker in onder- trouw met Gerritje van der Maas, jd. uit Naaldwijk. Zij trouwen wettelijk en kerk (R.K.) 1 juni 1738. Gerritje wordt gedoopt 19 augustus 1710 te Monster als dochter van Hendrik Jansz van der Maes en Catharina Pieters. Gerrit is afkomstig uit Alpen, een plaats ca 75 km ten oosten van Kleef. In de jaren 1752 - 1789 trouwen verschillende leden van de familie Hecker / Heckerts. Zij zijn allemaal afkomstig uit Alpen in Kleefland. De oudste dochter van Gerrit trouwt met iemand, afkomstig uit 'Molberge in 't Ampt Kloppenburg onder Munster'. Gezien ook hier de afkomst uit Duitsland rijst de vraag of Adriaan en Joseph de Hekker uit Zoetermeer geen familie van elkaar zouden kunnen zijn, ook wat betreft het overeenkomen van het beroep kleermaker. Wie kan hier opheldering over geven ?

-- 25 september 1650 wordt te Benthuzen een Beertje gedoopt, zijnde een dochter van Pieter Bartholomeusz van Hekke en Willemtgen Pieters de Bruijn. Getuigen waren Hendrik Jacobsen en Floris Jacobsen. Wie kan mij meer vertellen over deze mensen en hun voor- en nageslacht ? In Benthui- zen heb ik ze niet meer gevonden.

-- Wie heeft er gegevens over families Hekker/Hecker/Heckers/Heckerts. De Hekker en Van Hekker. Weet iemand soms het ontstaan of de betekenis van de naam ?

95/2 Grevenbroek

Anna Grevenbroek ondertrouwt 2 mei 1775 te Zoetermeer met Adrianus Hekker, als zijnde een 'jongedochter gebooren en wonende te Watering'. Zij is mogelijk een dochter van Heijnderik Grevenbroek. Deze is begraven 5 november 1777 te Wateringen. Kinderen van hem zijn begraven op 23 februari 1743, 9 september 1748 en 31 december 1751. Wie kan meer informatie geven over Anna's voorgeslacht en broers en zusters ? Wij heb- ben haar doop niet kunnen vinden te Wateringen.

Fam. P.A.M. Albers, Etten-Leur
Genealogische Werkgroep Zoetermeer

ACTIVITEITEN VAN DE A.W.Z.

Functionele groep bot

De groep bot is door de komst van Dennis Weerwag en Martijn Hak aangevuld tot vier personen. Joyce van Dijk en Maarten Havinga hielden zich al met botten bezig.

Werkruimte

Door de grote hoeveelheid botvondsten uit de opgraving Reguliersdam werd de werkruimte aan de kleine kant. Gelukkig kan door de verhuizing van het archief de oude archiefkamer op zolder in gebruik worden genomen.

Schedels

Door een aantal schenkingen zijn er schedels bijgekomen, waaronder een zeer mooie katteschedel en konijneschedels. Dit geeft weer voordelen voor de 'groep bot', want deze schedels kunnen worden gebruikt voor het onderzoek van de vondsten aan de Reguliersdam.

Wie heeft nog botmateriaal ?

Daarom vragen we hierbij aan de leden van het H.G.O.S. of zij botmateriaal, dat zij kwijt willen, aan de A.W.Z. willen schenken. Het maakt niets uit wat voor botmateriaal het is. We zijn al blij met het kleinste botje. Door onderzoek hiervan kunnen we onder andere meer te weten komen over de vroegere voedselbereiding in Zoetermeer. Bij voorbaat dank. Namens de 'groep bot',

Maarten Havinga

TERUGBLIK

Excursie naar Museum Boymans van Beuningen

Om 11.45 uur stonden Maarten en ik bij Centrum West. Zo tegen 12.00 uur kwam de rest aanlopen en toen zijn we vertrokken. We waren met dertien man.

Het was best interessant om te zien, want je zag verschillende soorten glas zonder glans. Je kon ook naar een video kijken over glas, en daar zag je HOE glas wordt gemaakt en versierd. Daarna hebben we nog verder in het museum gekeken. Er was veel te zien. Ook was er een zaal met allerlei soorten stof

Rond 3 uur gingen we koffie drinken in een Amerikaans restaurant; het was wel lekker. Om 6 uur gingen we eten: onbeperkt spare-ribs, nou dat was lekker. Daarna namen we koffie en ijs. Toen wij onze koffie en ijs op hadden, moest Maarten nog een half uur op zijn ijs wachten. Ikzelf vond het een geslaagde dag. Iedereen bedankt voor de geslaagde dag. Op naar de volgende.

Jurgen van Ochten

SPREKEND VERLEDEN

In gesprek met Kees van der Meer

De heer C. van der Meer is in 1916 geboren in Zoeterwoude, maar woont al meer dan vijftig jaar in Zoetermeer. Hij kwam naar Zoetermeer in een tijd, dat het hier nog voor een groot deel agrarisch was. Er waren heel wat koeboeren en dat was de aanleiding, dat de heer Van der Meer hier neerstreek. Hij heeft boeiend verteld over zijn beroep als melkcontroleur, maar - zoals altijd tijdens een interview - er kwamen ook enige andere aspecten naar voren die zeker het vermelden waard zijn. Wij doelen dan op wat hij vertelde over zijn militaire diensttijd, de oorlogsdagen en over zijn opa van moederszijde, die asman was in Zoeterwoude en laten we met dat laatste maar beginnen :

Opa Berg, de asman

"Mijn oma van moederszijde was jong gestorven en zodoende woonde opa bij ons in. Hij was asman, wat nu vuilnisman is. Dat vuil bestond hoofdzakelijk uit as. Iedereen stookte een kachel. Verder verzamelde hij ook oude kranten en restjes brood. De as werd gezeefd. Het fijne stof ging naar de tuinders als mest. Uit de slakken werd het nog brandbare deel gehaald en de sintels werden gebruikt voor verharding van paden. Papier werd apart gehouden en de opbrengst was voor een goed doel en de korstjes brood gingen naar de konijnen. In Zoeterwoude was er maar één asman. Het meeste werd opgehaald met een schuit en waar deze niet kon komen, deed hij het met een kruiwagen, een extra grote.

Mijn opa was ook nachtwacht en lantaarnopsteker. Van elf uur 's avonds tot drie uur in de nacht was hij buiten. Dan moest hij alles in de gaten houden in het dorp en in de omgeving. Soms kwam hij even binnen om wat warmes te drinken. Alles deed hij lopend, want fietsen kon hij niet. 's Zomers was er niet veel as en dan moest hij bruggen teren. De baan die opa had, werd onbezoldigd veldwachter genoemd. Voor die tijd was dat een goede baan, vast werk en later pensioen. Toen hij vijfenzeventig was, ging hij van zijn pensioen profiteren, tien gulden in de week ! Dat lijkt nu niet veel, maar het was honderd procent meer dan wat de meeste anderen kregen. Opa is zesentachtig jaar geworden."

De eerste oefening, de mobilisatie en de oorlog

"Ik was twaalf jaar en zou van school komen, maar de Minister van Onderwijs, die hadden we toen ook al, had een nieuwe wet gemaakt. Als je vóór 1 mei geen dertien jaar was, mocht je nog niet van school af. Ik was 6 mei jarig en dus moest ik nog een jaar naar school. Mijn vader had al een baas gezocht voor mij. Hij zei: "Ga jij maar werken, dan verdien je de kost en een zakcentje".

Opa Berg aan het werk

Ik verdiende twee gulden vijftig in de week en de kost. Daarvoor moest ik werken van 's morgens vier tot 's avonds zeven uur. Zes dagen in een week en 's zondagsmorgens en 's zondagsavonds melken. Wilde ik een keer op zondag uit, dan moest je voor een vervanger zorgen en betalen! Dat jaar langer naar school was ik toch niet wijzer geworden. Je draaide gewoon weer met de zesde klas mee. Later is er wel een zevende klas bijgekomen. Tot mijn vijftiengste jaar heb ik met onderbreking van mijn diensttijd en mobilisatie bij de boeren gewerkt.

Dat ik in militaire dienst moest, vond ik helemaal niet erg. Ik hoefde 's morgens niet meer zo vroeg op te staan. En, ik had een best leven, veel paardrijden. Ik was bij het 'paardenvolk'. Zo noemden ze dat vroeger, alleen verdiende ik niet zo veel. Bij de boer was mijn loon al verhoogd tot zes gulden in de week. In militaire dienst kreeg ik één gulden in de week. Paardenvolk betekende, dat wij de paarden moesten rijden die de kanonnen en munitie moesten verplaatsen. Je moest goed kunnen paardrijden. Er stonden altijd zes paarden voor een stuk, maar we gingen ook op losse paarden zonder stukken (kanonnen) een plezierritje maken. Na een half jaar was ik afgericht. Toen werd ik oppasser bij de kapitein. Om elf uur 's morgens moest ik bij hem thuis zijn laarzen en sporen poetsen, aardappels schillen, messen slijpen en dergelijke werkjes. Dan bracht de vrouw van de kapitein of zijn achttienjarige dochter een kopje koffie en dat vond ik best leuk. Daarna werd ik op het bureau verwacht en dan zei de kapitein vaak: "Ga vanmiddag mijn paard maar afrijden". Soms reed ik dan naar het strand, want daar kon je zo lekker hard rijden. Dat zou nu niet meer gaan met al die drukte. Ik ging ook wel eens een rondje Zoeterwoude, ja, dat was een mooie tijd!

Als je uit dienst kwam, moest je maar zien dat je weer werk kreeg. Dat lukte weer op een boerderij, tot 1939 de mobilisatie, toen moest ik mijn uniform weer aan.

In Delft moest ik me melden en daar kregen we wapens en paarden. Die paarden waren gevorderd in Drente. Ze werden ondergebracht in een oude stalhouderij. Ik moest die eerste nacht wacht houden. Vreemde paarden onder elkaar. Dat was een nacht van bijten en slaan. Na twee dagen moesten we naar onze mobilisatiebestemming. Dat was het Land van Maas en Waal. Eerst zes weken in Appeltern, verdeeld over verschillende boerderijen en daarna gingen we naar Alphen aan de Maas. We werden

daar door de bevolking vriendelijk ontvangen. De meeste soldaten hadden daar een heilig huisje. Ik had er twee. Bij een van die families waren jongens en meisjes van mijn leeftijd en daar heb ik veel schik gehad. We gingen veel paardrijden en ook wel eens oefenen met het geschut, ook veel plezierritjes. Dat deden de wachtmeesters ook liever. Wachtlopen, dat was minder leuk. Ik stond daar een keer op wacht, 's avonds om 11 uur, alleen, met geladen karabijn met bajonet. Om die tijd lag daar iedereen al op bed. Het was stikdonker. Toen kwam er een fietser aan, recht op mij af. Hij stapte af. Wat te doen ? Hij kon mij niet zien ..... hij moest plassen ! Toen wist ik wel waar mijn rikketik zat ! Het geschut en de munitie waren ondergebracht in een loods even buiten het dorp.

Toen kwam de oorlog, en dat is een hoofdstuk apart.

Op 9 mei 1940 was er een filmavond in de kantine. Toen de film afgelopen was, verscheen er een ordonnance met het bericht: "Bevel uitrukken in oorlogstenue, stukken naar de stellingen".

.....maar we gingen ook op losse paarden, zonder stukken, een plezierritje maken

Via de radio hoorden we al gauw dat de Duitsers op Nederlands grondgebied waren. De eerste dag was het rustig, de stellingen waren bezet en soms werden we wel beschoten. Om twaalf uur in de nacht werd ik wakker gemaakt door de kapitein. Ik sliep nogal vast, want ik had twee nachten niet geslapen. Wij moesten terugtrekken, want anders zouden de Duitsers ons insluiten. We reden op de Waaldijk in Leeuwen, met de hele Batterij, open en bloot, dus vormden we een prima schietschijf voor de Duitsers. Er kwamen twee Duitse vliegtuigen aan, maar dankzij het afweergeschut bleef de schade beperkt.

Die eerste Pinksterdag bleef het verder rustig. 's Avonds moesten we ons gereedmaken om op te rukken naar de Grebbelinie en bij een Duitse aanval zouden we onze troepen dekking geven.

Het ging met de oorlog helemaal niet goed. Wij zouden weer terugtrekken door de Waterlinie en ons daar weer opstellen. Wij waren erg gespannen en men wist niet goed waar de vijand zat. Toch kwamen we veilig door de Waterlinie heen in Leerbroek. Dinsdags gebeurde er bij ons niet veel, het was rustig. Wel hoorden we van het bombardement in Rotterdam. Om vijf uur moesten we verzamelen en toen hoorden we, dat het Nederlandse leger had gecapituleerd. Veel jongens konden dit niet verwerken. Vooral de Rotterdammers waren wild na de berichten van het bombardement. Onze kapitein kon de jongens echter tot rede brengen.

Nadien hebben we ons nog veertien dagen lopen vervelen. Toen moesten we onze wapens inleveren en gingen we terug naar Alphen en vervolgens werden we naar huis gestuurd."

De melkcontrole

Nog vóór de oorlog was er overeenstemming gekomen tussen boeren en melkfabrieken om melk naar vetgehalte uit te betalen. Dus de boer had er belang bij hoe hoger het vetgehalte in de melk, hoe meer centjes. Er waren al sinds 1920 kleine verenigingen, zogenaamde melkcontroleverenigingen, van melkveehouders die een melkcontroleur in dienst hadden. De melkcontroleur stond weer onder toezicht van de Provinciale Melkcontrole Dienst (P.M.D.). Het werk van een melkcontroleur bestond uit:

Om de drie weken op het bedrijf dat aangesloten was, na het melken van elke koe de melk wegen en er een monster uitscheppen, één van het avond- en één van het ochtendmaal. Deze monsters werden dan bij de controleur thuis onderzocht op vetgehalte. Dat werd dan genoteerd in een

boekje, voor iedere koe afzonderlijk. Als zo'n dier droog ging, werd die lijst uitgerekend, het gemiddelde van het vet van de melk en de totale opbrengst. Daaraan kon de boer zien met welke koeien hij moest doorfokken want het vetgehalte is een erfelijke kwestie. Mijn aanstaande schoonvader van toentertijd was al vele jaren melkcontroleur. Op een keer vroeg hij: "Heb je zin om melkcontroleur te worden?" Nu, daar hoefde ik niet lang over na te denken. Hij zei: "In Zoetermeer is in mei 1941 een vereniging opgericht. Er zijn nog te weinig leden om een controleur aan te stellen. Ze zijn nu bij Zoeterwoude aangesloten, maar ik weet zeker, dat per 1 januari, als ze wat propaganda maken, er genoeg leden zijn om zelfstandig te worden. Als jij daar gaat monsteren en ze je leren kennen en je gaat een cursus volgen, maak je een pracht kans om daar controleur te worden". Ik woonde in Zoeterwoude en moest elke morgen, zes dagen in de week, om vier uur op de fiets naar Zoetermeer om op tijd bij het melken te zijn en om dan van elke koe een monster te scheppen. Overdag werkte ik bij een boer op het land en 's avonds weer monsters scheppen. Zodoende had ik toch een aardig loon. Ik ben ook een cursus voor melkcontroleur gaan volgen in Gouda. Deze werd gegeven door de Rijkszuivelconsulent. Die cursus duurde drie maanden, één dag in de week. Dan ging ik 's morgens eerst naar Zoetermeer monsters halen, terug naar Zoeterwoude, verkleden en dan naar Gouda. De cursus begon om tien uur en duurde tot drie uur. Dan weer naar Zoetermeer monsters nemen en dan weer naar Zoeterwoude om te slapen. En dat allemaal op de fiets !

In december 1941 waren er genoeg bedrijven aangesloten om een controleur te nemen. Ik werd de controleur. Ik had al vijf jaar verkering en wilde wel gaan trouwen en in Zoetermeer gaan wonen. Dat zou eenvoudiger zijn. Ik was bij C. Kneppers in de Rokkeveen aan het monsteren, toen dat ter sprake kwam. Hij zei: "Je kunt het voorste gedeelte van mijn huis wel krijgen". Het was nog in de oude woning, die in de oorlog vernieuwd is. Het was wel behelpen. We hadden geen eigen kraan en een w.c. met een emmer. Een rieten schuurtje voor het onderzoeken van de melk. Maar, men nam het toen zo nauw niet. Het was toen nog moeilijker om een huis te krijgen dan nu. Je was dus gauw tevreden. Er werden toen meer huizen kapotgegooid dan gebouwd. We zijn toen in april 1942 getrouwd. Later hebben we een huis in de Stationsstraat gekregen. Dat was vergeleken bij wat we hadden veel gerieflijker.

Toen ik melkcontroleur werd, dacht ik dat het voor mijn verdere leven zou zijn, maar nee, Zoetermeer moest een stad worden en de boeren moesten verdwijnen. In 1966 was ik vijfentwintig jaar melkcontroleur. Ik kreeg toen een betrekking aangeboden bij het Nederlands Rundvee Stamboek (N.R.S.). Omdat de vereniging geen toekomst meer had, heb ik die betrekking aangenomen. Het vijfentwintigjarig jubileum was tevens afscheid. Ik was toen vijftig jaar. Het was voor mij een grote overgang, altijd veel buiten geweest en nu in een kantoor met dertig mensen. Dat was even wennen.

Ik heb het volgehouden totdat ik in de V.U.T. ging. Ik was toen drieënzestig jaar en vier maanden en dus had ik ruim vijftig jaar gewerkt. Er is op elk gebied veel veranderd, maar ook veel bij de melkcontrole. Er waren vijftig verenigingen in Zuid-Holland en nu nog maar drie ! Alles gaat nu per computer. Vroeger moesten alle kalveren geschetst worden, nu krijgen ze bij de geboorte een nummer. Die veranderingen heb ik net niet meegemaakt. Bij het N.R.S. was ik ook op tijd weg. Alles werd ingeboekt met de pen en nu zit alles in de computer."

De volkstuin

In zijn vrije tijd heeft de heer Van der Meer veel plezier beleefd aan een volkstuin. Ook bestuurlijk heeft hij in de Volkstuinvereniging zijn steentje bijgedragen.

"De Volkstuinvereniging is in 1952 opgericht. Daarna kregen we in 1954 een stuk land toegewezen, dat wij als volkstuin hebben ingericht. Vijfendertig jaar hebben wij daar getuind en toen moesten we daar verdwijnen. Er werd ons toen een complex toegewezen aan de Van der Hagenstraat. De laatste zeven jaar aan de Stationsstraat was ik voorzitter en dat ben ik ook nog één jaar voor het nieuwe complex geweest".

E.W. van den Burg en J.W. Dreise

Uiterste kopijdatum volgend nummer van dit blad :
zaterdag 23 maart a.s.

VERSLAG van de ledenvergadering van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer, gehouden op 24 november 1994.

Aanwezig 49 leden : afwezig met kennisgeving de dames Huisman, Van Mil, P. Vijverberg en de heren Van Dam, Dreise, De Jonge, Leepel, C. van der Spek, Schneider en B. Tuinstra.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 20.05 uur en heet alle aanwezigen hartelijk welkom. Waarschijnlijk voor de laatste keer hier in 't Kruispunt, omdat het gebouw van eigenaar gaat wisselen.

2. Verslag ledenvergadering 19 april 1994

Het verslag wordt zonder op- of aanmerkingen door de leden vastgesteld en goedgekeurd.

3. Mededelingen van het bestuur

De voorzitter doet melding van een aantal belangrijke zaken die de vereniging het afgelopen jaar hebben beziggehouden.

Een aanvraag van één van de leden voor het beter toegankelijk maken van het Oude Huis voor rolstoelgebruikers -in het bijzonder de bovenverdieping- heeft het bestuur doen besluiten hiervan af te zien. Het gaat de financiële middelen van de vereniging ver te boven omdat de bouwkundige aspecten zeer kostbaar zijn. Het bestuur betreurt evenwel niet tegemoet te kunnen treden.

De Genealogische werkgroep gaat zich met nog een aantal vrijwilligers op het gemeentearchief verdienstelijk maken om de oude archieven toegankelijker te maken. Dit project gaat een aantal jaren duren.

Een groot gedeelte van het archief van het genootschap wordt overgebracht naar het gemeentearchief. Het gaat om een vijftigtal grotere en kleinere archieven. Op deze wijze worden zij veilig en onder de juiste omstandigheden bewaard.

Daarnaast zijn de archieven beter te raadplegen. Het genootschap blijft eigenaar van de archieven, de gemeente krijgt het bruikleen.

De Archeologische werkgroep heeft de laatste anderhalf jaar geen opgravingen kunnen verrichten. De voorzitter roept de leden op de AWZ te tippen waar zo mogelijk de spade de grond in kan voor onderzoek. De AWZ-voorzittershamer is overgegaan van Ron Lagas naar Jaap Tuinstra.

4. Begroting 1995 / contributieverhoging

Sinds vele jaren is de contributie niet verhoogd. De op de agenda voorgestelde contributieverhoging wordt veroorzaakt door de huur die de vereniging voor 't Oude Huis moet betalen. De voorliggende begroting 1995 is dan ook geënt op deze contributieverhoging. Hierna geeft de voorzitter het woord aan de penningmeester.

De begroting die nu bijna een f 100.000,-- omvat, is vooral zo hoog door de gemeentelijke suppletie op de huur van f 49.500,--.

De huidige huurcontracten worden opgezegd en per 1-1-1995 worden de nieuwe gesloten. Vele verenigingen en stichtingen die huren van de gemeente krijgen hiermee van doen.

De penningmeester heeft het bestuur twee begrotingen voorgelegd: één zonder en één met een contributieverhoging. Bij de begroting zonder contributieverhoging bleek dat een tekort ontstond. Bezuinigen die gevonden moesten worden, gingen ten koste van de activiteiten van de vereniging. Het bestuur stelt dan ook voor de contributie te verhogen naar f 25,--, zodat de activiteiten niet in gevaar komen. De voorzitter geeft de leden de gelegenheid op- of aanmerkingen te maken op de voorstellen.

Als eerste constateert de heer Nijholt dat er in de begroting 1994 een telfout zit. De heer Van Noort vraagt zich af of de begrote donaties gehaald zullen worden. Hij vraagt dan ook een ruime toelichting in het eerstkomende blad.

Mevrouw Moerman is voor een trendmatige verhoging van de contributie.

De heer Wester verzoekt om nadere uitleg van de huur en de huur van de beide kamers door museum en genootschap. Hij vraagt ook hoe de verdeling tussen museum en genootschap tot stand komt en daarnaast of het mogelijk is dat het museum meer kan bijdragen in de huur?

De voorzitter licht toe dat de huur en suppletie ondanks gesprekken met de gemeente ons zijn opgelegd. De subsidie die het museum krijgt, is niet afhankelijk van hetgeen door ons wordt doorberekend. De verdeling van de huur is nu nog steeds 60% museum f 5055,-- 40% genootschap f 3369,-- exclusief de kamers.

Als het museum meer moet betalen, gaat dit ten koste van het museumbudget voor het organiseren van de tentoonstellingen. De vereniging heeft niet de intentie het tekort door te sluisen naar het museum.

Dhr. Hoogland vraagt zich af of de post activiteiten (waarin de zaalhuur is verdisconteerd) niet meer rendement oplevert door bijvoorbeeld goedkopere zalen te huren. De voorzitter kan mededelen dat volgend jaar op andere plaatsen lezingen worden georganiseerd dan voorheen.

Het is dhr. Koot opgevallen dat de kosten van het verenigingsblad steeds hoger worden. De voorzitter geeft aan dat dit wordt veroorzaakt door de toename van het ledental naast reguliere kostenverhogingen. Dhr. Koot pleit evenwel voor het opvragen van offertes. De redactie heeft tot op heden een goede samenwerking met de huidige drukker en daarnaast een goede service. Regelmatig wordt om offertes gevraagd, maar tot op heden heeft dit er nog niet toe geleid om de huidige drukker te verlaten. De heer Rijnsburger pleit tegen een goedkopere uitgave van het verenigingsblad.

Vanuit de leden zijn er geen tegenvoorstellen gekomen, zodat de voorzitter de leden vraagt de contributieverhoging en de bijgaande begroting 1995 goed te keuren. De leden gaan akkoord met het voorstel van het algemeen bestuur.

9. Rondvraag

De heer Van Waay vraagt naar het ledental.

De voorzitter deelt mee dat de vereniging 965 leden telt. Helaas zijn er dit jaar 23 leden geroyeerd in verband met het niet voldoen van de contributie. De heer Van Noort pleit voor eerder royeren in het jaar.

Dhr. Smith maakt gewag van het feit dat door het organiseren van (stads)wandelingen het bezoekersaantal van het museum omhoog kan worden gebracht.

De voorzitter kan hierop antwoorden dat dit de attentie heeft van verschillende instanties. Museum, genootschap, VVV en Het Gilde werken aan dit idee.

Dhr. Van Wieringen ervaart het als een gemis dat het museum de laatste tijd weinig doet aan de geschiedenis van Zoetermeer. Hij vindt dat dit vanuit het genootschap meer gestimuleerd kan worden.

De voorzitter kan hierop mededelen dat de eerstvolgende tentoonstelling over de Zoetermeerse oorlogsjaren, het verzet en bevrijding zal gaan. Het museum geeft hier in haar meerjarenplan duidelijk aandacht aan. Eventueel geeft een vaste presentatie over de geschiedenis van Zoetermeer meer tevredenheid. Het museum moet echter minstens drie wisselende exposities per jaar organiseren.

Dhr. Rijnsburger vraagt of er nog uitbreidingsplannen zijn te verwachten van het museum.

Deze blijken nog in een pril stadium te zijn. Eventuele vaste presentatie van de geschiedenis van Zoetermeer hangt ook af van deze plannen.

10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.05 uur. Na de pauze belicht de heer Van Wieringen de Broekweg en Meerpolder. De aanwezigen hebben genoten van dia's van een gedeelte van Zoetermeer dat bij de sommige toeschouwers niet zo bekend was.

Henk Windmeijer, secretaris

JAARVERSLAG - 1994

Algemeen

Op 12 januari bestond de vereniging 45 jaar en vierde zij haar negende lustrum. Na verleden jaar gewerkt te hebben aan wijzigingen van statuten, opstellen van huishoudelijk reglement etc. kon het bestuur zich nu meer toeleggen op activiteiten en inventariseren van zaken die ons nog te doen staan. Om dit uit te

dragen heeft het bestuur een tweede beleidsplan geschreven over de periode 1994-1996. Het bestuur heeft zich een aantal doelen gesteld die in deze periode gerealiseerd dienen te worden.

De huisvesting van het genootschap in 't Oude Huis heeft dit jaar de nodige aandacht gevraagd. Een aantal jaren had de vereniging geijverd voor het uitplaasten van onze medehuuder, waardoor de twee voorkamers op de eerste verdieping ter beschikking kwamen. De gemeente heeft kunnen bewerkstelligen dat voor de andere huurder een nieuw onderkomen werd gevonden en dat de twee kamers aan het genootschap werden verhuurd. Het genootschap was dan ook zeer verheugd met deze uitbreiding en rekende zich in 1994 samen met het museum tot de enige gebruikers van 't Oude Huis. Door deze ontwikkelingen kwam nu eindelijk ook het inbraak- en beveiligingssysteem optimaal tot zijn recht.

Het archief van de vereniging dat op zolder was gehuisvest en de genealogische werkgroep die sinds haar oprichting in 1989 geen eigen plaats had, kregen nu uiteindelijk een kamer tot hun beschikking waar alles kon worden ondergebracht. Ook kreeg de conservator van het museum een eigen werkkamer. De zorg die het genootschap daardoor wel kreeg, was de huur van 't Oude Huis. Voorheen rekende de gemeente met netto huren, maar per 1 januari 1995 stelt de gemeente een brutohuur met daaraan gekoppeld een suppletie. Voor de beide kamers werd geen suppletie verleend. Hierdoor kreeg de vereniging te kampen met zwaardere lasten.

Op 8 oktober werd voor het eerst een Historische Dag georganiseerd. In het gebouw "Het Centrum" kon iedereen kennis nemen van de activiteiten van de vereniging. Naast het genootschap waren de werkgroepen en het museum vertegenwoordigd. De gemeentearchivaris de heer Rijsburger was die dag met een interessante stand namens het gemeentearchief aanwezig. Ook waren de zusterverenigingen uit Benthuisen, Leidschendam en Pijnacker vertegenwoordigd. De dag leverde voor de bezoekers een schat aan informatie op over de historie van Zoetermeer en een aantal omliggende plaatsen.

In de loop van de dag werd een aantal dia's vertoond over verschillende aspecten van de Zoetermeerse geschiedenis. De dag, waaraan ook een ledenwerfactie verbonden was, heeft het genootschap de nodig publiciteit opgeleverd. Met een bezoekersaantal van rond de honderdvijftig kon deze dag als zeer geslaagd worden beschouwd.

Leden

In 1993 sloten wij het jaar af met 915 leden. Dit jaar gaf het ledental wederom een positief resultaat te zien. Ondanks het normale verloop van het ledenbestand is de stijgende lijn van het ledental voortgezet. Vooral de activiteiten van de werkgroepen en de activiteitencommissie hebben hieraan bijgedragen. Een

ledenwerfactie, gekoppeld aan de Historische Dag, leverde 17 nieuwe leden op. Ook werd tijdens het museumweekend aandacht besteed om het ledental te doen verhogen. Op 31 december kon de vereniging dit negende lustrum jaar afsluiten met 965 leden: een positief resultaat van 50 leden.

Bestuur

Volgens rooster trad dit jaar onze penningmeester, de heer J. Bogaers af. Hij werd herkozen en kon zijn werk voortzetten.

Ook trad in het begin van het jaar de vertegenwoordiger van het museum, de heer A. Vermeulen (voorzitter van het museumbestuur) af. Daar het museum een permanente zetel in het bestuur heeft, werd het museum tijdelijk vertegenwoordigd door zijn opvolger, de heer E. van der Meulen. Door het museum werd hij dan ook voorgedragen plaats te nemen in het bestuur. In de ledenvergadering werd deze voordracht geaccordeerd.

Daarnaast heeft de vertegenwoordiging van werkgroepen in het bestuur enige wijziging ondergaan. Mevrouw Van Mil, die zitting had in het bestuur namens de genealogische werkgroep en de heer E. van den Burg die de werkgroep Interviews vertegenwoordigde, stelden zich niet herkiesbaar na hun eerste bestuurstermijn. Voorgedragen uit en door de respectieve werkgroepen werden de heren C. Klein, namens de genealogische werkgroep en de heer J. Dreise, namens de Interviewgroep. Beiden werden gekozen voor een termijn van drie jaar.

De heer S. Paul heeft zich na een periode van drie jaar niet beschikbaar gesteld voor een tweede periode. De zetel van de heer Paul werd niet opgevuld. Het bestuur bestond in 1994 uit elf leden.

Tussen de besturen van het Historisch Genootschap en de Stichting Museum 't Oude Huis was er regelmatig overleg over diverse zaken. Per 18 januari heeft het genootschap drie nieuwe bestuursleden voor het museum benoemd.

Financiën

Voor het financieel overzicht 1994 van de vereniging wordt verwezen naar de opgestelde jaarrekening en balans van de penningmeester.

Op de najaarsledenvergadering besloot de algemene vergadering tot een contributieverhoging ingaande 1995. Hierdoor komt de contributie op een bedrag van f 25,-- per jaar.

Dit jaar heeft de stichting "Molen de Hoop" de vordering van het genootschap ingelost. Het geld werd gebruikt voor het draaiklaarmaken van de korenmolen "De Hoop" in Zoetermeer. Met het vrijgekomen bedrag moet de vereniging één doel dienen, namelijk het behouden en het bevorderen van het karakteristieke van Zoetermeer.

Het boekenfonds groeide gestaag. De verkoop van het boek "HET HUIS TE PALENSTEIN IN ZEGWAART" verliep voorspoedig. De voorraad is met ruim

70% afgenomen. Met de verkoop van de boeken waaronder "GEBUNDELD VERLEDEN" en andere publikaties kwam het boekenfonds ruimer in haar jas te zitten waardoor weer andere publikaties gefinancierd kunnen worden.

Werkgroepen

- ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP ZOETERMEER - (AWZ)

Na een hectisch 1993 is 1994 voor de AWZ rustiger van start gegaan. Aangezien er dit jaar geen opgravingen waren, kon alle aandacht worden gegeven aan de uitwerking van veldonderzoek uit de voorgaande jaren.

Ledental

Aan het eind van 1994 had de AWZ 20 leden. Eén lid staat op non-actief wegens verblijf in Amerika.

Bestuur AWZ

De AWZ-voorzittershamer werd opnieuw overgedragen, ditmaal van de heer R. Lagas aan de heer J.E. Tuinstra.

Projecten

Er werd vooral gewerkt aan uitwerking van het project Reguliersdam. Voor het project Spar zijn voorbereidingen getroffen; vanwege uitgestelde sloop, ligt het daadwerkelijk graven voorlopig stil.

Functionele Groepen

Alle functionele groepen zijn druk bezig met de uitwerking van project Reguliersdam.

De groep "Aardewerk" is het meest ver gevorderd met de uitwerking. Er is al een verslag van put 4 tot en met 15. Een verslag van de overige putten wordt op 31 januari verwacht.

Het Archiefonderzoek van dit project is inmiddels afgerond; er hoeft alleen een verslag geschreven te worden.

De groep "Bot" heeft het voormalig archief als werkruimte ingericht.

Er is een nieuwe functionele groep opgericht die zich bezighoudt met onderzoek van Bouwmaterialen.

De groep "Dendrochronologie" houdt zich nu bezig met stuifmeelonderzoek.

Voor het verwerken van de gegevens van pijpekoppen is een computerprogramma in ontwikkeling en deels gereed. Duizend pijpen zijn in 1994 ingevoerd.

De groep "Glas" is uitgebreid met één lid.

De groep "Kartografie" heeft vooronderzoek gedaan voor het project Spar en zijn er luchtfoto's van Zoetermeer uit 1936 verkregen.

De groep "Laboratorium" heeft vooral verder onderzoek gedaan naar het gebruik van suiker als conserveringsmethode voor hout.

Voor project Reguliersdam is een typologie voor leer opgesteld.

De groep "Metaal" is, naast het beschrijven van de vondsten, op zoek geweest naar literatuur over vingerhoeden.

De groep "Zaden" heeft project Leidsewallen afgerond.

De bibliotheek op archeologisch gebied groeide in 1994 tot ongeveer 197 titels.

Activiteiten

Op 10 november werd de jaarlijkse dialezing georganiseerd in het Kruispunt. De heer A. Vos vertelde over scheeps- en onderwaterarcheologie voor ruim 30 toehoorders.

Door één van de leden werd een lezing gegeven over het conserveren van bodemvondsten op de Archeologische Dag van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland, afdeling Den Haag en Omstreken.

Er zijn dit jaar drie excursies georganiseerd. Als eerste gingen de nieuwe leden van de AWZ naar het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden. De tweede excursie ging naar de stedelijke musea van Gouda. In het Catharina Gasthuis werd door Hilje Wolfson een rondleiding gegeven. De laatste excursie ging naar de nieuwe glastoonstelling in museum Boymans-van Beuningen in Rotterdam.

Financiën

Het budget van de AWZ werd dit jaar besteed aan het uitbreiden van de bibliotheek; aan aanschaf en onderhoud van materieel; aan restauratie en conservering van vondsten en aan educatieve zaken zoals onder andere excursies.

(Een uitgebreid AWZ-jaarverslag verschijnt in de loop van het jaar)

- GENEALOGISCHE WERKGROEP ZOETERMEER - (GW)

Algemeen

De werkgroep heeft zich ook in 1994 ingezet voor genealogisch onderzoek naar en het verzamelen van familiegegevens van (oud)-Zoetermeerse en Zegwaartse families.

Met name aan de evaluatie van indexeringsprogramma's en het ontsluiten van diverse archivalia werd zeer veel aandacht besteed.

Aan het beleidsplan 1994-1996 van het genootschap werd door de werkgroep een bijdrage geleverd. Naast de voortgang op dezelfde wijze als in de afgelopen jaren, werd hierin voorgesteld ruime aandacht te schenken aan het verzamelen van en de zorg voor de genealogische collectie, benevens de deelname aan diverse publiekgerichte presentaties.

In december werd een concept van het huishoudelijk reglement van de werkgroep aan het algemeen bestuur van het genootschap ter goedkeuring aangeboden.

Samenstelling werkgroep

De werkgroep bestaat uit een tiental actieve leden met daarnaast een steeds groeiend aantal belangstellende leden.

Het bestuur van de werkgroep bestond in het verslagjaar uit: de voorzitter, de secretaris, de penningmeester en een contactpersoon belast met het onderhouden van contacten met leden, aspirant-leden en diverse genealogische organisaties in de naaste omgeving van Zoetermeer

Activiteiten

Inloopavonden werden gehouden op iedere eerste maandag van de maand, met uitzondering van feestdagen en in de maanden juli en augustus. Deze avonden werden over het algemeen druk bezocht, vaak ook door personen van ver buiten Zoetermeer, die op zoek zijn naar voorouders uit deze regio.

Er werd vier maal een vergader/werkavond gehouden.

Op enkele avonden werden speciale bijeenkomsten gehouden, ondermeer in verband met: de bespreking van de stand van zaken en de verdere planning van het klapperwerk; informatie over Gens Data/ Klapper programma en de bespreking met betrekking tot de ontsluiting van archivalia van het gemeentearchief van Zoetermeer.

Op 16 februari hield de heer E.B. van Rijn, vice-voorzitter van de N.G.V., afdeling Delfland een lezing over heraldiek.

Op 3 september werd deelgenomen aan de "Delflanddag" te Pijnacker, de regionale Genealogische Kontakttag, ditmaal georganiseerd door de Afdeling Delfland van de N.G.V. Diverse regionale en plaatselijke organisaties op genealogisch en historisch gebied waren hierbij vertegenwoordigd.

Door de GWZ werd voorts acte de présence gegeven op de Open Monumentendag en de Historische Dag.

Diversen

Naast het verzamelen van diverse soorten familiedrukwerk, werd ook gestaag voortgegaan met het bewerken van diverse Doop-, Trouw-, en Begraafboeken, met als doel deze door middel van indices beter toegankelijk te maken zoals: de D.T.B.'s van De R.K.Kerk te Zoetermeer na 1811; de Trouwboeken van de Gerechten van Zoetermeer en Zegwaard, de Nederduits Gereformeerde Kerk en de R.K. Kerk uit de periode 1650-1695; de Doopboeken van de Nederduits Gereformeerde, de Remonstrantse, en Rooms-Katholieke Kerken uit de periode 1650-1695. Voltooiing van een en ander wordt in 1995 verwacht.

Van de heer Heemskerk werden ontvangen de alfabetisch gerangschikte gegevens betreffende het Begraven van 1698 tot 1811, benevens enkele indices op de Rechterlijke Archieven van Zoetermeer en Zegwaard. Hij werkt nog aan de ontsluiting van de Doop- en Trouwboeken van 1600-1650.

Na een instructieavond op 27 september op het stadhuis, werd op 31 oktober in samenwerking met het gemeentearchief gestart met twee vrijwilligers projecten, te weten: het ontsluiten van de Notariële Archieven van Zoetermeer en Zegwaard,

van medio 17e eeuw tot begin 20ste eeuw. Hieraan wordt door circa 12 vrijwilligers gewerkt. Daarnaast wordt gewerkt aan het maken van korte uittreksels uit de akten van de Burgerlijke Stand van 1812-1940, met als doel daarop één totaalindex te creëren. Hieraan wordt door circa 6 vrijwilligers gewerkt. Beide projecten zullen, naar verwachting, meerdere jaren in beslag nemen, waarbij de G.W.Z. zeer nauw betrokken zal zijn, met name in verband met het bewerken van de gegevens door middel van de computer.

- INTERVIEWGROEP "SPREKEND VERLEDEN" -

Interviews

In het verslagjaar werd wederom een aantal oude(re) Zoetermeeders geïnterviewd. Soms kreeg de werkgroep spontaan namen op van personen die weliswaar oud waren, doch die bij nadere beschouwing niet voor een interview in aanmerking kwamen, bijvoorbeeld omdat de betrokkenen het zelf niet wilden of omdat uit een voorgesprek bleek dat men niet veel kon toevoegen aan datgene wat al bekend was.

De werkgroep blijft het overigens op prijs stellen namen door te krijgen van personen die mogelijk voor een interview in aanmerking komen. Dat bij de selectie enig voorbehoud wordt gemaakt, heeft onder andere te maken met het feit, dat een interview, gerekend van het voorgesprek tot definitieve afwikkeling, een lange arbeidsintensieve weg moet afleggen.

Behalve de in 1994 gehouden interviews werd nog een aantal oudere interviews uitgewerkt. Bij het beluisteren van enige interviews ten behoeve van: "over de oorlog gesproken" is gebleken, dat er aanmerkelijk meer informatie op de banden staat dan in het gelijknamige boekje is opgenomen. Daarom is besloten de desbetreffende banden -voor zover dat niet gebeurd was- alsnog integraal uit te werken.

Bijdragen voor het verenigingsblad en voor de Postiljon

Voor het verenigingsblad werden regelmatig kopij en foto's aangeleverd.

Het betrof hier de volgende bijdragen: Henk Oskam (over het wonen in Zoetermeer vroeger en over de uitbreiding van dorp naar stad), Jan Westhoek (mede-oprichter van de voetbalvereniging DSO en over zijn militaire diensttijd), mevrouw T.F. du Clou-Faltay (door omstandigheden geëmigreerd van Hongarije naar Nederland), Robert Roos (over het begrip "Roos-Zoetermeer" en over zijn verblijf in een krijgsgevangenkamp in Tsjecho-Slowakije).

Aan de Postiljon werd toestemming verleend om de interviews over te nemen.

Samenstelling Werkgroep

Op 31 december telde de werkgroep zeven leden.

Overige activiteiten van de werkgroep

Op verzoek van het algemeen bestuur werd een bijdrage geleverd aan het Beleidsplan 1994-1996. Later in het jaar werd een concept huishoudelijkreglement ontworpen ten behoeve van de werkgroep.

De werkgroep bestaat uit een klein aantal leden, zodat er geen behoefte is aan een bestuur. Om toch een ordelijk verloop van de gang van zaken binnen de werkgroep en een goede communicatie naar het algemeen bestuur en naar buiten te waarborgen, werden de volgende functies gecreëerd: coördinator/contactpersoon, secretaris/penningmeester, afgevaardigde naar het bestuur.

In verband met het 80-jarig bestaan van de Vereniging van Vrijzinnige Hervormden in Zoetermeer bestaat het plan een herdenkingsboekje te schrijven. In eerste instantie werd de groep benaderd voor het houden van interviews, maar naar later bleek, kon veel historische informatie worden ingewonnen uit de notulenboeken van kerken en voornoemde vereniging. De coördinator van de werkgroep heeft een rol gespeeld in het bijeen brengen van informatie en foto's ten behoeve van dit boekwerk. Verder hebben de leden van de werkgroep meegewerkt aan de Open Monumentendag .

Financiën

Het gevraagde budget was niet geheel toereikend, omdat bij de indiening van de begroting nog niet was besloten om van alle interviews zogenaamde "dubbelen" te maken, waarvan één set in de kluis bij de Gemeente Zoetermeer zal worden bewaard en één set in 't Oude Huis. De extra kosten vloeiden voort uit de aanschaf van extra ordners en tabbladen. Doordat de leden van het genootschap extra giften hadden gegeven voor de werkgroep kon met de uitgaven wel binnen de beschikbare middelen worden gebleven.

Collectie

Door de niet aflatende inzet van vrijwilligers worden de collecties van de vereniging steeds beter toegankelijk en bovendien materieel goed verzorgd. Door het vertrek van de werkgroep AA uit 't Oude huis kon het "archief" verhuizen naar een van de voorkamers, waar veel meer ruimte is en waar bezoekers beter kunnen worden opgevangen.

Alle aanwinsten werden verwerkt en er werd voorts gewerkt aan het op negatief zetten van de fotocollectie. Helaas werden dit jaar geen oude films gedupliceerd. De diacollectie werd geheel in de computer ingevoerd, waardoor de toegankelijkheid sterk verbeterd is. De archieven werden conform het beleidsplan grotendeels overgedragen aan de gemeentearchivaris. De berging en ordening van de documentatie werd vervolmaakt. Door de enorme aanwas aan materiaal ontstond een lichte achterstand bij het invoegen. De bibliotheek is gecontroleerd

op volledigheid met behulp van de nieuwe catalogus. Het ligt in de bedoeling om de catalogus in 1995 te publiceren.

Publiciteit en verenigingsblad

De redactie bestond in het verslagjaar uit twee redactieleden en een bestuurslid. De heer A. van Noort werd herbenoemd voor een periode van drie jaar.

Dit jaar heeft de voorpagina enige wijziging ondergaan in verband met voldoen aan de postverzending en verder is de lay-out van het blad verbeterd.

De uitgave van het verenigingsblad werd mede mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van een aantal Zoetermeerse bedrijven. Zij waren ook dit jaar bereid hun bijdragen te continueren.

Naast het leveren van artikelen door de werkgroepen zijn er ook leden in de pen geklommen om het blad tot een lezenswaardig geheel te maken. Ook de bezorgers hebben zich dit jaar weer van hun taak gekwetend om door weer en wind de bladen te bezorgen.

De heer Collenteur heeft ook dit jaar de public-relations van de vereniging verzorgd. De vereniging heeft, mede door de activiteiten van de werkgroepen en de activiteitencommissie, vaak de media weten te bereiken. Er is regelmatig op het gebied van PR-zaken contact geweest tussen vereniging en de Stichting Museum 't Oude Huis.

De artikelenreeks "VERLEDEN HERLEEFT BIJ OUD SOETERMEER" voorheen "VERLEDEN HERLEEFT" in het Streekblad heeft dit jaar weer voor veel belangstelling gezorgd. Mevrouw R. Moers-De Vree en de heer Van Wieringen hebben dit jaar weer van vele onbekenden bekenden gemaakt. Het plaatsten van historische foto's, waarvan nu bekend is waar en wanneer een foto werd gemaakt, is voor de Zoetermeerse geschiedenis van zeker belang. Naast het plaatsen van foto's met personen is dit jaar begonnen met het plaatsen van verdwenen plekjes in Zoetermeer met een beschrijvend artikel.

Het bijna wekelijks plaatsen van foto's gaf een gunstig resultaat voor de publiciteit van de vereniging.

Activiteiten

De activiteitencommissie heeft dit jaar weer nodige activiteiten georganiseerd.

Lezingen

Na de eerste lezing van de GWZ in februari volgde er in maart een vertoning van oude films waaronder de Stationsstraat, de korenmolen "De Hoop" en de Floriade 1992. De vertoning van deze oude en recentere films kon weer rekenen op een ruime belangstelling in de Graanschuur.

Net als vorig jaar gaf de heer Oudenaarden in september een lezing. Dit jaar besprak hij het Belgische koningshuis Saxen-Coburg. In deze interessante lezing kwamen de aanwezigen meer te weten over de koningen uit dit vorstenhuis en de

tijd waarin zij leefden. De heren Rijnsburger en Van Wieringen gaven na de voor- en najaarsledenvergadering respectievelijk uiteenzettingen over het gemeentearchief en de Meerpolder/Broekweg.

Naast deze lezingen zijn op verzoek van scholen en bejaardenhuizen en andere verenigingen dia-lezingen gegeven over de geschiedenis van Zoetermeer.

Excursies

Op 28 mei vertrok het genootschap op excursie naar het eiland Pampus. Eerst werd kasteel Oud-Zuilen aangedaan om de inwendige mens te versterken, waarna het gezelschap op de boot stapte naar het historische Fort Pampus.

Het "Kerkepad-1994" voerde dit jaar naar Deventer. Bezichtigd konden worden het Stadhuis, de Waag en diverse kerkgebouwen. Deze excursie kon weer rekenen op een ruime belangstelling.

Overige activiteiten

--Op 7 januari hield de vereniging haar traditionele nieuwjaarsbijeenkomst.

--Aan de Landelijke Open Monumentendag, georganiseerd door de gemeente Zoetermeer, werd door het genootschap medewerking verleend. Dit jaar stond het boerenleven in de belangstelling. Tevens verscheen deel 4 "Zegwaartseweg/Rokkeveenseweg/Schinkelweg/Den Hoom" in de reeks Historische Straten, geschreven door Botine Koopmans en Ronald Grootveld. Ook werd aandacht besteed aan de Broekweg, Leidsewallen, Meerpolder en Roeleveenseweg. Het eerste exemplaar werd aangeboden door ons erelid en oud-voorzitter de heer K. Janse aan de Euro-parlementariër, de heer J. Sonneveld. De inzet van vele vrijwilligers maakte het mogelijk dat een aantal Zoetermeerse monumenten open werd gezet. Naast deze activiteiten hielden de werkgroepen open huis en kon men kennis nemen van de activiteiten van de werkgroepen.

Het genootschap heeft zich dit jaar trachten in te spannen voor het behoud van het uurwerk van de Oude Kerk. Tot op heden heeft dit nog niet tot resultaat geleid. Naast dit punt hebben meerdere Zoetermeerse monumenten de aandacht van het genootschap gekregen op hun behoud.

--Ook dit jaar werd het onderhoud van de tuin rondom 't Oude Huis door een aantal vrijwilligers naar alle tevredenheid uitgevoerd. Een aantal vrijwilligers heeft zich verdienstelijk gemaakt voor hand- en spandiensten ten behoeve van onderhoud en herstel in en om 't Oude Huis. Naast de bouw van een kast in de bestuurskamer bracht vooral het inrichten van de twee kamers aan de voorzijde extra werk met zich mee.

--Dit jaar hebben er twee vergaderingen met de zusterverenigingen plaatsgevonden. Eén van deze vergaderingen werd georganiseerd door het genootschap.

Concept-jaarrekening 1994

BATEN	<u>werkelijk 1994</u>		<u>begroot 1994</u>	
contributies	18.800,00		20.000	
donaties alg.	5.914,80		4.500	
donaties AWZ	1.293,00		1.500	
donaties GWZ	600,90		340	
donaties WIZ	260,90		100	
advert./sponsors	1.800,00		1.500	
deeln.bijdragen activ.	2.308,00		2.225	
onderhoud tuin	1.500,00		1.500	
rente	1.422,16		1.000	
NADELIG SALDO	<u>1.095,77</u>	34.995,53		32.665
LASTEN				
huisvesting				
--huur	3.208,00		4.000	
--onderhoud tuin	1.480,10		1.500	
--zakelijke lasten	782,40		575	
--ramen	<u>62,50</u>	5.533,00	-----	6.075
organisatie				
--burokosten	3.417,47		2.740	
--representatie	906,82		700	
--public relations	900,60		600	
--Seghewaert	8.541,24		8.500	
--lidmaatschap	142,79		150	
--afschrijvingen	<u>1.053,30</u>	14.962,22	<u>2.000</u>	14.690
uitvoering				
--AWZ	3.150,34		3.800	
--GWZ	1.720,65		2.000	
--WIZ	252,39		200	
--collectie	1.118,53		1.200	
--activiteiten	3.908,66		3.100	
--onderhoud machines	739,96		1.600	
--bijdrage tentoonst.	1.000,00		-----	
--best./ledenavond	1.384,77		-----	
--opknappen kamer	<u>1.225,01</u>	14.500,31	-----	11.900
Totale kosten		34.995,53		32.665

Concept Balans per 31-12-1994

contributierekening	291,33	crediteuren	640,55
donatierekening	2.506,66	vooruitontv. donaties	40,00
zakenrekening	4.138,49	vooruitontv. contrib.	20,00
giroplusrekening	114,47	vooruitontv. advert.	1.850,00
debiteuren museum	6.049,94	fonds Molen de Hoop	43.260,81
Roparcorekening	53.117,22	boekenfonds	3.816,81
		fonds hist.straten	176,50
		voorz.tuinonderhoud	1.656,92
		afschrijvingen AWZ	3.661,35
		GWZ	1.500,00
		WIZ	1.264,10
		HGOS	2.837,30
		reserve AWZ	2.126,73
	-----	vermogen	<u>3.367,04</u>
	66.218,11		66.218,11

Toelichting op de jaarrekening

Contributie:

Helaas werd het duizendste lid niet gehaald, waardoor het begrote bedrag niet werd gehaald. Saarnaast zijn de donaties in totaliteit in stijgende lijn. Door toevoeging van de donaties algemeen krijgen we een beter inzicht in wat per werkgroep aan donaties wordt verkregen. Ook de advertenties en sponsoring vertonen een stijgende lijn.

Lasten:

De overschrijding van de burokosten is toe te schrijven aan de herdruk van de acceptgirokaarten. De overschrijding van de PR wordt veroorzaakt door een schenking aan het historisch genootschap in Benthuizen. De afschrijvingen van het genootschap en de WIZ zijn in deze post verantwoord. De overige zijn in de betreffende werkgroepen verwerkt. De post excursies werd overschreden doordat o.a. de excursie naar Pampus hoger uitviel dan begroot. Een drietal posten was niet begroot. Het negatief resultaat wordt gedekt uit de meevallende afrekening van het Anjer-fonds en de verrekening met het museum.

Toelichting op de balans

Stichting fonds Molen de Hoop. Deze balanspost is met f 40.000,-- gestegen, omdat een vordering, welke een aantal jaren geleden aan ons was gecedeerd, opeisbaar was. Deze vordering was van stichting De Hoop op stichting Molen de Hoop. Bij de opheffing van stichting De Hoop is deze vordering aan het genootschap gecedeerd. Het bestuur is naarstig op zoek naar een adequate bestemming. Overigens geeft onzerzijds de balans geen aanleiding tot opmerkingen.

Het avontuur begint bij Dump van Herwijnen

Voor alles wat met avontuur te maken heeft
moet je bij Van Herwijnen zijn.
Dus kom naar de Dorpsstraat 66
voor een complete uitrusting!
Zowel voor jouw aktieve hobby
of jouw aktieve vakantie!

Een compleet assortiment

Aantrekkelijk geprijsd

**Ook voor campingsport,
messen, overlevingssets...**

tenten
dartsport
klimsport
schietsport
vrijetijdskleding
kampeerartikelen
camping-gaz dealer
berg/wandelschoenen

dump
van Herwijnen
SINDS 1891

Dorpsstraat 66 Zoetermeer Telefoon 079 - 163551

da **RODENBURG**

Dorpsstraat 86a . Zoetermeer . 079 - 16 31 16

UW ADRES VOOR ADVIES EN SERVICE

**DE ZAAK MET EEN UITGEBREIDE HOMEOPATHIE
AFDELING , MET VITAMINEN EN
GEZONDHEIDSPREPARATEN**

**TEVENS IS ER EEN UITGEBREIDE
PARFUMERIE AFDELING**

KOOT

**OUD PAPIER LOMPEN
EN METALEN
AFZET CONTAINERS
BESCHIKBAAR**

**VLAMINGSTRAAT 30
2713 RS ZOETERMEER**

TEL. 079 - 164196